

DE ONDERWIJSVISITATIE **Toegepaste Gezondheidswetenschappen**

Een evaluatie van de kwaliteit van de Bachelor in de toegepaste
gezondheidswetenschappen van Howest

www.vluhr.be/kwaliteitszorg

Brussel - april 2019

vluhr

**DE ONDERWIJSVISITATIE
TOEGEPASTE GEZONDHEIDSWETENSCHAPPEN**

Ravensteingalerij 27
1000 Brussel
T +32 (0)2 792 55 00
F +32 (0)2 211 41 99

Het rapport is elektronisch beschikbaar op www.vluhr.be/kwaliteitszorg

Wettelijk depot: D/2019/12.784/3

VOORWOORD VAN DE VOORZITTER VAN HET BESTUURSCOMITÉ KWALITEITSZORG

U hebt het rapport van de visitatiecommissie Toegepaste Gezondheidswetenschappen in handen. De commissie brengt met dit rapport verslag uit van haar evaluatie van de Bachelor in de toegepaste gezondheidswetenschappen van de Hogeschool West-Vlaanderen (Howest). Daarbij geeft zij toelichting bij de oordelen die resulteren uit het kwaliteitsonderzoek dat zij heeft verricht. Dit initiatief kadert in de opdracht van de Vlaamse Universiteiten en Hogescholen Raad (VLUHR) betreffende de evaluatie van het Vlaams hoger onderwijs.

Het visitatierapport is in de eerste plaats bedoeld voor de betrokken opleiding. Daarnaast wil het rapport de maatschappij objectieve informatie verschaffen over de kwaliteit van de opleiding. Daarom is het visitatierapport ook op de webstek van VLUHR publiek gemaakt.

Dit visitatierapport geeft een momentopname weer van de betrokken opleiding en vertegenwoordigt daarmee slechts één fase in het proces van blijvende zorg voor onderwijskwaliteit. Immers, al na korte tijd kunnen er veranderingen aan de opleiding worden doorgevoerd, al dan niet als reactie op de oordelen, aanbevelingen en bevindingen van de visitatiecommissie. Dit rapport wil daarom vooral een stimulans zijn in de verdere ontwikkeling van de kwaliteit van de opleiding.

Graag dank ik namens het Bestuurscomité Kwaliteitszorg van VLUHR de voorzitter en de leden van de visitatiecommissie voor de bestede tijd alsook voor de deskundigheid waarmee zij hun opdracht hebben uitgevoerd. De visitatie was ook enkel mogelijk dankzij de inzet van velen die bij de opleiding betrokken zijn. Wij zijn hen daarvoor erkentelijk.

Hopelijk ervaart de opleiding dit rapport als een kritische maar accurate weerspiegeling van de geleverde inspanningen en als een bijkomende stimulans om de kwaliteit van de opleiding te verbeteren.

Petter Aaslestad

Voorzitter Bestuurscomité Kwaliteitszorg VLUHR

	Voorwoord van de voorzitter van het Bestuurscomité Kwaliteitszorg	3
	DEEL 1 ALGEMEEN DEEL	
Hoofdstuk I	De onderwijsvisitatie	
	Toegepaste Gezondheidswetenschappen	9
Hoofdstuk II	Tabel met scores	13
	DEEL 2 OPLEIDINGSRAPPORT EN SAMENVATTING	
	Howest	
	Bachelor in de toegepaste gezondheidswetenschappen	19
	BIJLAGEN	
Bijlage I	Personalia van de leden van de visitatiecommissie	37
Bijlage II	Bezoekschema	39

DEEL 1

Algemeen deel

HOOFDSTUK I

De onderwijsvisitatie Toegepaste Gezondheidswetenschappen

1 INLEIDING

In dit rapport brengt de visitatiecommissie Toegepaste Gezondheidswetenschappen verslag uit van haar evaluatie van de Bachelor in de toegepaste gezondheidswetenschappen die zij in het najaar 2018, in opdracht van de Vlaamse Universiteiten en Hogescholen Raad (VLUHR), heeft bezocht.

Dit initiatief kadert, conform de decretale opdracht, in de werkzaamheden van VLUHR met betrekking tot de organisatie en uitvoering van de externe evaluaties van het onderwijs aan de Vlaamse universiteiten, hogescholen en andere ambtshalve geregistreerde instellingen.

2 DE BETROKKEN OPLEIDING

Ingevolge haar opdracht bezocht de commissie de Bachelor in de toegepaste gezondheidswetenschappen van de Hogeschool West-Vlaanderen (Howest) op 6 en 7 november 2018.

3 DE VISITATIECOMMISSIE

3.1 Samenstelling

De samenstelling van de visitatiecommissie Toegepaste Gezondheidswetenschappen werd bekrachtigd door de het Bestuurscomité Kwaliteitszorg van 9 februari 2018, 9 maart 2018 en 18 mei 2018. De samenstelling van de visitatiecommissie kreeg op 16 april 2018 een positief advies van NVAO. De commissie werd vervolgens door het Bestuurscomité Kwaliteitszorg van VLUHR ingesteld bij besluit van 5 juni 2018.

De visitatiecommissie heeft volgende samenstelling:

- Voorzitter
Prof. dr. Dirk Devroey, voorzitter van de opleidingsraad Huisartsgeneeskunde, Vrije Universiteit Brussel
- Domeindeskundige leden
 - **Prof. dr. Rob de Bie**, coördinator Master fysiotherapie, Universiteit Maastricht
 - **Mevr. Sofie Van Hecke**, stafmedewerker Trefpunt Zorg
- Student-lid
Dhr. Xander Geerts, alumnus Bachelor sport en bewegen en lichamelijke opvoeding, Thomas More

Voor de personalia van de commissieleden wordt verwezen naar bijlage 1.

Dieter Cortvriendt, Beleidsadviseur Kwaliteitszorg verbonden aan VLUHR KZ, trad op als projectbegeleider en secretaris van de visitatie.

3.2 Taakomschrijving

Van de visitatiecommissie wordt verwacht dat zij

- gemotiveerde en onderbouwde oordelen geeft over de opleiding aan de hand van het beoordelingskader;
- aanbevelingen formuleert om waar mogelijk te komen tot kwaliteitsverbetering; en
- de bredere samenleving informeert over haar bevindingen.

3.3 Werkwijze

3.3.1 Voorbereiding

Ter voorbereiding van de visitatie werd aan de opleiding gevraagd een zelfevaluatie-rapport op te stellen. VLUHR KZ heeft hiervoor een visitatie-protocol ter beschikking gesteld, waarin de verwachtingen ten aanzien van de inhoud van het zelfevaluatie-rapport zijn beschreven. Het zelfevaluatie-rapport volgt de opbouw van het accreditatiekader.

De commissie ontving het zelfevaluatie-rapport enkele maanden voor het bezoek plaats had, waardoor zij de gelegenheid kreeg dit document zorgvuldig te bestuderen en het bezoek grondig voor te bereiden. De commissie-leden werden bovendien verzocht om elk een set van afstudeerprojecten door te nemen vooraleer het bezoek plaatsvond.

De commissie hield haar installatievergadering op 26 september 2018. Tijdens deze vergadering werden de commissieleden verder ingelicht over het visitatieproces en hebben zij zich concreet voorbereid op het af te leggen bezoek. Bijzondere aandacht is besteed aan een eenduidige toepassing van het beoordelingskader en het visitatieprotocol. Verder werd een bezoekschema opgesteld (zie bijlage 2) en een eerste bespreking gewijd aan het zelfevaluatie-rapport.

Na de installatievergadering is bij de opleiding volgend bijkomend materiaal – dat voorafgaand aan het bezoek door de commissie is bestudeerd – opgevraagd: selectie van evaluatieopgaven.

3.3.2 Bezoek aan de instelling

Tijdens het bezoek heeft de commissie gesprekken gevoerd met de verschillende betrokkenen van de opleiding. Het bezoekschema voorzag gesprekken met opleidingsverantwoordelijken, studenten, docenten, alumni, werkveldvertegenwoordigers en ondersteuners. De gesprekken die de commissie heeft gevoerd waren verhelderend en vormden een goede aanvulling bij het zelfevaluatie-rapport. Daarnaast was er een bezoek aan de faciliteiten. Tot slot was er een spreekuur waarop de commissie bijkomend stakeholders van de opleiding kon uitnodigen of waarop personen op een vertrouwelijke wijze door de commissie konden worden gehoord.

Ook werd aan de instelling gevraagd – als een derde bron van informatie – om een aantal documenten ter inzage te leggen. Tijdens het bezoek is

voldoende tijd uitgetrokken om de commissie de gelegenheid te geven om deze documenten te bestuderen. De documenten die ter inzage werden gelegd waren: verslagen van overlegorganen, een uitgebreide selectie van het studiemateriaal, de competenties van het personeel en bijkomende evaluatieopgaven en afstudeerprojecten. Daar waar de commissie het noodzakelijk achtte heeft zij bijkomende informatie opgevraagd om haar oordeel goed te kunnen onderbouwen.

Aan het einde van het bezoek werden, na intern beraad van de commissie, voorlopige bevindingen en aanbevelingen mondeling aan de gevisiteerde opleiding meegedeeld.

3.3.3 Rapportering

Als laatste stap in het visitatieproces heeft de visitatiecommissie per generieke kwaliteitswaarborg haar bevindingen, aanbevelingen en oordeel geformuleerd. Een overzicht van de aanbevelingen die de commissie doet ten aanzien van de opleiding is achteraan bij het rapport opgenomen.

De opleidingsverantwoordelijken van de betrokken opleiding werden in de gelegenheid gesteld om op het concept van dit rapport te reageren alvorens de tekst ervan definitief werd vastgelegd.

HOOFDSTUK II

Tabel met scores

In de hierna volgende tabel wordt het oordeel van de commissie op de drie generieke kwaliteitswaarborgen uit het accreditatiekader weergegeven.

Per generieke kwaliteitswaarborg (GKW) wordt in de tabel aangegeven of de opleiding hier volgens de commissie onvoldoende of voldoende scoort. De commissie geeft ook een eindoordeel over de kwaliteit van de opleiding als geheel aan de hand van dezelfde tweepuntenschaal.

In het opleidingsrapport is inzichtelijk gemaakt hoe de commissie tot haar oordeel is gekomen. Het is dan ook duidelijk dat de scores in onderstaande tabel geïnterpreteerd moeten worden in samenhang met de onderbouwing ervan in het opleidingsrapport.

Verklaring van de scores op de generieke kwaliteitswaarborgen:

Voldoende (V)	De opleiding voldoet voor deze standaard aan de basiskwaliteit want zij vertoont een acceptabel niveau over de hele breedte van de onderliggende criteria.
Onvoldoende (O)	De generieke kwaliteitswaarborg is onvoldoende aanwezig.

Regels voor het bepalen van de scores voor het eindoordeel:

Voldoende (V)	Het eindoordeel over een opleiding is 'voldoende' indien alle standaarden als 'voldoende' worden beoordeeld.
Onvoldoende (O)	Het eindoordeel over een opleiding – of een opleidingsvariant – is 'onvoldoende' indien alle standaarden als 'onvoldoende' worden beoordeeld. Het eindoordeel over een opleiding – of een opleidingsvariant – is 'onvoldoende' indien na de nieuwe visitatie één of meerdere standaarden nog steeds als 'onvoldoende' zijn beoordeeld.
Voldoende met beperkte geldigheidsduur (V')	Het eindoordeel over een opleiding – of een opleidingsvariant – is 'voldoende met beperkte geldigheidsduur', d.w.z. beperkter dan de accreditatie-termijn, indien bij een eerste visitatie één of twee standaarden als 'onvoldoende' worden beoordeeld.

	GKW 1 - Beoogd eindniveau	GKW 2 - Onderwijs- leeromgeving	GKW 3 - Gerealiseerd eindniveau	Eindoordeel
Howest				
Bachelor in de toegepaste gezondheidswetenschappen	V	V	V	V

DEEL 2

Opleidingsrapport

HOWEST

Bachelor in de toegepaste gezondheidswetenschappen

SAMENVATTING

Bachelor in de toegepaste gezondheidswetenschappen Howest

Op 6 en 7 november 2018 werd de Bachelor in de toegepaste gezondheidswetenschappen van Howest op de kwaliteit van haar onderwijs geëvalueerd door een commissie van onafhankelijke experts. In deze samenvatting zijn de belangrijkste bevindingen en aanbevelingen van de commissie opgenomen.

Profilering

De Bacheloropleiding toegepaste gezondheidswetenschappen (TGW) is een relatief nieuwe opleiding en uniek in Vlaanderen. De commissie stelt vast dat de opleiding een duidelijke visie heeft op het profiel van een Bachelor in de toegepaste gezondheidswetenschappen; deze is maatschappelijk geëngageerd, vertrekt vanuit een holistische benadering, legt de focus op preventie en beoogt een duurzame verandering van gedrag/context. De commissie meent dat dit profiel en de vertaling van de al bij al ambitieuze opleidingsspecifieke leerresultaten in beroepsrollen een goede kapstok zijn om de opleiding verder te blijven ontwikkelen. De commissie wil de opleiding aansporen om realistischere opleidingsspecifieke leerresultaten te formuleren en hierbij alle stakeholders te betrekken.

Programma

De opleiding telt 180 studiepunten. De verschillende modules zijn geclusterd per beroepsrol: Gezondheidscoach, Professional, Projectwerker, Netwerker en Reflector. De opleiding, zo heeft de commissie geconstateerd, heeft met succes een aantal curriculumwijzigingen doorlopen waardoor de samenhang van het programma vergroot is en de opleiding flexibeler kan inspelen op innovaties en tendensen binnen de gezondheidssector. De leerinhouden, -vormen en -middelen laten de studenten toe om stapsgewijs de beoogde opleidingsspecifieke leerresultaten te realiseren. De opleiding is sterk praktijkgericht en legt de klemtoon op projectmatig leren. De modules Gezondheidsbevorderend project, Health Coach Expert en de Stage vormen het sluitstuk van de opleiding. De commissie onderschrijft de vraag van de studenten om hun inzichten in bijvoorbeeld voeding en bewegen verder uit te kunnen diepen. De studenten hebben verschillende mogelijkheden om een internationale leerervaring op te doen.

Beoordeling en toetsing

Het evaluatiebeleid van de opleiding is goed opgezet, aldus de commissie. Het evalueren is een teamgebeuren, wat de opleiding in staat stelt om de evaluaties verder te optimaliseren en de leeromgeving gericht aan te passen. De evaluatievormen en -criteria zijn afgestemd op de opleidingsspecifieke leerresultaten. De opleiding kent een goede mix van formatieve en summatieve evaluaties en zowel proces als product worden geëvalueerd. De studenten worden door middel van peer assessments betrokken bij het evaluatiegebeuren en worden goed geïnformeerd over wat er van hen verwacht wordt gedurende de evaluaties. Aspecten van integratie komen in de afsluitende modules aan bod. In het Gezondheidsbevorderend project dienen de studenten een ontwerp- en praktijkgericht onderzoek met een beroepsproduct als eindresultaat te kunnen initiëren, plannen, uitvoeren en evalueren. De commissie is tevreden over het opzet van dit afstudeerproject maar meent dat de kwaliteit van de rapporten erg verschillend is. Vooral het wetenschappelijk karakter van een aantal van deze rapporten kan nog versterkt worden. Wat de stages betreft ervaren de studenten nood aan meer feedback en opvolging. Ook het werkveld kan nog beter geïnformeerd worden inzake de verwachtingen die de opleiding omtrent de stage heeft. De commissie concludeert dat de evaluaties valide, betrouwbaar en transparant zijn.

Begeleiding en ondersteuning

De faciliteiten van de Campus Centrum Brugge kunnen een 'update' gebruiken. De commissie vraagt de opleiding om de troeven van de Sportinnovatiecampus meer in te zetten voor de studenten TGW en te blijven zoeken naar synergieën met andere opleidingen, zoals de Bachelor in sport en bewegen en de Bachelor in sociaal werk. De begeleidingsmodaliteiten zijn adequaat en laten de studenten toe om hun voortgang te monitoren en hun leerproces zelf in handen te nemen. Het kernteam is multidisciplinair samengesteld en de opleiding kan rekenen op gemotiveerde en betrokken docenten. De docenten zijn heel aanspreekbaar en capteren de noden en wensen van de studenten. De opleiding dient de studenten wel beter wegwijs te maken in het instellingbrede begeleidingsaanbod. De commissie adviseert ook om de personeelsinzet te herbekijken, dit expliciet in functie van de aanwezige expertises en motivaties van de verschillende teamleden.

Beroepsmogelijkheden

De commissie is ervan overtuigd dat de opleiding en de afgestudeerde Bachelors in de toegepaste gezondheidswetenschappen een grote maatschappelijke meerwaarde hebben, wat ook door de verschillende stakeholders onderschreven wordt. De opleiding onderhoudt nauwe contacten met het werkveld en het vakgebied. De commissie stelde gedurende het bezoek vast dat de afgestudeerden een grote maturiteit hebben. Ze zijn echter maar matig tevreden over het afgelegde traject, mede door de vele curriculumwijzigingen. De afgestudeerden signaleerden ook dat ze moeilijkheden ervaren om hun weg te vinden op de arbeidsmarkt. De commissie denkt dat de afgestudeerden breed inzetbaar zijn, veel potentieel hebben en maatschappelijk relevante competenties bezitten, die echter nog te weinig gekend zijn. Ook de werkveldvertegenwoordigers zijn tevreden over de inzichten, vaardigheden en attitudes van de studenten die bij hen stage lopen. De commissie adviseert de opleiding om de alumniwerking verder uit te bouwen en haar netwerk nog meer in te zetten om de signatuur van de opleiding bekender te maken en het profiel van de afgestudeerden meer uit te dragen.

OPLEIDINGSRAPPORT

Bachelor in de toegepaste gezondheidswetenschappen Howest

Woord vooraf

Dit rapport behandelt de professionele Bachelor in de **toegepaste gezondheidswetenschappen** (TGW) van Hogeschool West-Vlaanderen (Howest). De visitatiecommissie bezocht deze opleiding op 6 en 7 november 2018.

De visitatiecommissie beoordeelt de opleiding aan de hand van de **standaarden uit het VLUHR-beoordelingskader**. Dit kader is afgestemd op de **accreditatievereisten** zoals gehanteerd door de NVAO. Voor elke standaard geeft de commissie een **gewogen en gemotiveerd oordeel** op een tweepuntenschaal: onvoldoende, voldoende. Bij de beoordeling van de standaarden betekent het concept 'basiskwaliteit' dat de generieke kwaliteitswaarborg aanwezig is en de opleiding – of een opleidingsvariant – voldoet aan de kwaliteit die in internationaal perspectief redelijkerwijs mag worden verwacht van een bachelor- of masteropleiding in het hoger onderwijs. De score voldoende wijst er op dat de opleiding voor deze standaard voldoet aan de basiskwaliteit en een acceptabel niveau vertoont voor de hele breedte van de onderliggende criteria. De score onvoldoende duidt erop dat de generieke kwaliteitswaarborg onvoldoende aanwezig is.

De oordelen worden **onderbouwd** met feiten en analyses. De commissie heeft inzichtelijk gemaakt hoe zij tot haar oordeel is gekomen. De commissie geeft ook een **eindoordeel** over de kwaliteit van de opleiding als geheel. De oordelen hebben betrekking op de opleiding met alle daaronder ressorterende varianten, tenzij anders vermeld.

De commissie beoordeelt de kwaliteit van de opleiding zoals zij die heeft vastgesteld op het moment van het bezoek. De commissie heeft zich bij haar bevindingen gebaseerd op het **zelfevaluatie rapport** en de informatie die voortkwam uit de **gesprekken** met opleidingsverantwoordelijken, docenten, studenten, alumni en werkveldvertegenwoordigers, en de opleidingsverantwoordelijken interne kwaliteitszorg, internationalisering en studiebegeleiding. De commissie heeft ook de leermiddelen, de afstudeerprojecten en de ECTS-fiches bestudeerd. Tevens is door de commissie een bezoek gebracht aan de faciliteiten, zoals de leslokalen, de werkruimten en de bibliotheek.

Naast het oordeel formuleert de visitatiecommissie in het rapport **aanbevelingen in het kader van het verbeterperspectief**. Op die manier wenst de commissie bij te dragen aan de kwaliteitsverbetering van de opleiding. De aanbevelingen zijn opgenomen bij de respectieve standaarden. Aan het eind van het rapport is een overzicht van de verbeter suggesties opgenomen.

De Bachelor TGW wordt ingericht door **Howest** en situeert zich binnen het gebied Mens & Welzijn. De opleiding is gehuisvest op de Campus Centrum Brugge. De opleiding is de enige Bachelor TGW in Vlaanderen.

De opleiding is een relatief **nieuwe opleiding** en startte in academiejaar 2014-2015. In dat jaar volgden 17 studenten de opleiding. De volgende twee jaren waren respectievelijk 56 en 78 studenten ingeschreven. In academiejaar 2017-2018 zijn 118 studenten ingeschreven.

Standaard 1 - Beoogd eindniveau

De commissie beoordeelt het beoogd eindniveau van de Bachelor in de toegepaste gezondheidswetenschappen als voldoende.

De opleiding heeft een **duidelijke visie** op het **profiel** van een Bachelor in de toegepaste gezondheidswetenschappen (TGW). De kernelementen van dit profiel zijn: de Bachelor TGW is maatschappelijk geëngageerd en focust op het preventieve luik van gezondheid in al zijn facetten, en dit op het niveau van het individu, de groep en een organisatie. De Bachelor TGW hanteert hierbij een holistisch perspectief, en handelt respectvol, empathisch en integer. Als coach beoogt hij onderbouwd en op maat een duurzame verandering van het gedrag of de omgeving tot stand te brengen. De Bachelor TGW gaat hierbij innovatief te werk, hanteert een breed referentiekader en neemt de rol op van bruggenbouwer in de veranderende gezondheidssector. Didactisch legt de opleiding de klemtoon op coachend, reflecterend en projectmatig leren. Deze profielschets is afgetoetst met het werkveld en het vakgebied en de laatste jaren verder verfijnd. De commissie meent dat het profiel goed opgezet is en door de verschillende geledingen gekend en gedragen is.

De commissie stelt vast dat de **opleidingsspecifieke leerresultaten** een doordachte vertaling zijn van het geschetste profiel, corresponderen met de domeinspecifieke leerresultaten en zich qua **niveau en oriëntatie** situeren op **niveau 6** van de Vlaamse kwalificatiestructuur. De opleidingsspecifieke

leerresultaten zijn vertaald in (beroeps)rollen die als kapstok dienen voor het ontwerp van het programma. De opleiding heeft recent, mede door het veranderende gezondheidslandschap, enkele klemtonen verlegd, zoals meer focus op projectmatig werken. De commissie meent dat de opleiding de vinger aan de pols houdt en dat de opleidingsspecifieke leerresultaten in lijn zijn met de actuele eisen die het werkveld en vakgebied vooropzetten, ook vanuit internationaal perspectief.

Hoewel de commissie het profiel met duidelijke linken naar de praktijk en met klemtoon op projectmatig leren onderschrijft, meent ze dat het beoogd eindniveau, zoals geformuleerd in de opleidingsspecifieke leerresultaten, eerder **ambitueus** is. De commissie stelde gedurende het bezoek vast dat deze ambitie niet door alle studenten gerealiseerd kan worden, en dus dat het beoogd eindniveau hoger ligt dan het gerealiseerd eindniveau. De notie van wetenschappen (zij het toegepaste) in de titulatuur schept hoge verwachtingen ten aanzien van de opleiding en kan nieuwe studenten mogelijks afschrikken, terwijl dit aspect in de opleiding toch minder prominent aanwezig is. De commissie meent dat de opleiding realistischere opleidingsspecifieke leerresultaten moet formuleren en hiervoor haar netwerk uitvoerig moet consulteren. Meer realisme mag echter de opleiding haar streven naar het aanbrengen van wetenschappelijke onderbouwing niet in de weg staan. Tot slot dient de opleiding blijvend in te zetten op de bekendmaking van het profiel van een Bachelor TGW.

De commissie concludeert dat de opleidingsspecifieke leerresultaten voldoen aan niveau 6 van de Vlaamse kwalificatiestructuur. De opleidingsspecifieke leerresultaten sluiten aan bij de domeinspecifieke leerresultaten en de actuele eisen van het vakgebied en het werkveld. Hoewel de opleidingsspecifieke leerresultaten ambitueus geformuleerd zijn ziet de commissie het ontwikkelde profiel als een opportuniteit om de opleiding verder richting te geven. De commissie beoordeelt bijgevolg standaard 1, het **beoogd eindniveau**, als **voldoende**.

Standaard 2 - Onderwijsleeromgeving

De commissie beoordeelt de onderwijsleeromgeving van de Bachelor in de toegepaste gezondheidswetenschappen als voldoende.

De opleiding telt 180 studiepunten (SP) en bestaat uit zes semesters van elk 30 SP. Er wordt gewerkt met modules die per leerlijn (rol) geclusterd zijn. Het programma onderging een aantal **curriculumwijzigingen** sinds de opstart, die zowel met interne als externe stakeholders uitvoerig besproken werden. Er werd beslist om het attest Preventieadviseur niveau 2 niet langer in te bedden in de opleiding, dit niet alleen omwille van de beperkte interesse van de studenten maar ook om de samenhang van het programma te vergroten. Hierdoor kan de opleiding meer focussen op bijvoorbeeld coaching en multidisciplinariteit, wat de opleiding meer *future proof* maakt. Bij de curriculumwijzigingen hield de opleiding eveneens rekening met de aanbevelingen van de commissie Toets Nieuwe Opleiding (TNO). De commissie stelt vast dat vele van de aanbevelingen van de TNO ook effectief in acties omgezet zijn. Zo is het nieuwe curriculum beduidend innovatiever opgezet en laat het de nodige flexibiliteit toe om gericht in te spelen op actuele tendensen binnen de gezondheidssector.

Sinds 2017-2018 is het programma opgebouwd volgens de **rollen** uit het opleidingsspecifieke leerresultatenkader: Gezondheidscoach (47 SP), Professional (38 SP), Projectwerker (37 SP), Netwerker (16 SP) en Reflector (18 SP). De eerste drie rollen zijn kenmerkend voor de opleiding, de laatste twee zijn meer generiek van aard. De gedefinieerde rollen worden gradueel opgebouwd en zijn in lijn met het didactisch concept (coachend, reflecterend en projectmatig leren). De commissie stelt vast dat het huidige programma qua **opbouw en samenhang** goed ontworpen is. De commissie constateert wel dat door de vele programmawijzigingen sommige studenten het programma als weinig coherent ervaren. Hoewel bijsturing van het curriculum nodig was en succesvol blijkt, vindt de commissie dat er nu stabiliteit moet komen.

De opleidingsspecifieke leerresultaten en de rollen vormen het uitgangspunt van de **inhoud en vorm** van het curriculum. In een eerste fase worden kennis en inzichten aangebracht. In een tweede fase wordt ingezet op toepassen, wat maakt dat de student een actieve en sturende rol moet opnemen. In de laatste fase wordt dan weer gemikt op integratie. Deze fase is sterk praktijkgericht met de afsluitende modules Gezondheidsbevorderend project, Health Coach Expert en de (internationale) stage.

Het uitgangspunt van de opleiding is om zo veel mogelijk actuele, relevante en authentieke contexten aan te bieden, met een grote nadruk op **projectmatig leren**. De commissie vindt dit goede uitgangspunten. De commissie heeft de leerinhouden en –vormen grondig bestudeerd en stelt mede op basis van de ingekeken ECTS-fiches, de toelichting van de nieuwe elektronische leeromgeving en de beschikbare leermiddelen, dat de inhoud en de vorm van het programma in overeenstemming zijn met de opleidingsspecifieke leerresultaten. Toch zijn er nog werkpunten die nadere aandacht behoeven. De studenten ervaren inhoudelijke lacunes en zijn vragende partij om sommige inzichten verder uit te kunnen diepen, bijvoorbeeld inzake voeding en bewegen. Dat er de mogelijkheid is om keuzemodules op te nemen is niet voor alle studenten duidelijk. De commissie vraagt de opleiding om de studenten hieromtrent beter te informeren. Inzake de vorm vraagt de commissie om na te gaan of de balans tussen individueel werk en groepswork wel door alle studenten als evenwichtig ervaren wordt. Indien nodig moet er bijgestuurd worden. Ondanks deze punten heeft het **nieuwe geïntegreerde curriculum**, met een sterke focus op projectmatig leren, veel potentieel en stelt het de studenten in staat om het beoogd eindniveau te realiseren.

De opleiding voorziet in de mogelijkheid om **internationale leerervaringen** op te doen. De opleiding wil immers studenten afleveren met een brede en open blik op de wereld. In fase 1 ligt de focus op internationalisation@home. In fase 2 zijn er kortlopende buitenlandse ervaringen; de Summerschool Health Promotion, het project Universanté (Calais) en studiebeurzen naar India en China. In fase 3 kunnen de studenten een langlopende buitenlandse ervaring opdoen. Recentelijk deden verschillende studenten een Erasmusstage (met focus op *best practices*) of Zuidstage (met focus op gezondheidsvoorlichting). Als jonge opleiding, zo stelt de commissie, worden er vele inspanningen inzake internationalisering geleverd. De commissie wil de opleiding wel aansporen om het internationaal netwerk nog te versterken.

De onderwijsruimten bevinden zich in het gebouw van de **Campus Centrum Brugge**, in de Sint-Jorisstraat. De commissie meent dat de faciliteiten adequaat zijn, maar op sommige punten een 'update' verdienen. Voor bepaalde opdrachten maakt de opleiding gebruik van de Sportinnovatie-campus, een gemeenschappelijk project van Howest en Sport Vlaanderen, tevens in Brugge. De commissie vraagt de opleiding om na te gaan hoe de troeven van de Sportinnovatie-campus nog meer ingezet kunnen worden voor de studenten TGW. Ook synergieën met andere opleidingen, zoals de

Bachelor in sport en bewegen en de Bachelor in het sociaal werk, moeten onderzocht worden.

De opleiding verwacht van de instromende studenten aandacht voor gezondheid en de ambitie om op een enthousiaste manier mensen te motiveren tot een duurzame gedragsverandering. Op vlak van instroombegeleiding is er een onderscheid te maken tussen begeleiding 'voor de poort' en begeleiding 'na de poort'. Voor de poort zet de opleiding in op rekruteren en informeren. Het streefdoel is om verkeerde studiekeuzers te voorkomen. Na de poort is er de *kick-off* week en vindt er een Lemo-test plaats. De resultaten uit deze test worden binnen het mentoraat van de opleiding gebruikt om de student bij te sturen. De doorstroombegeleiding vertrekt vanuit de opbouw en samenhang van het programma waardoor de studenten stapsgewijs competenties verwerven en de feedbackmogelijkheden die hen in staat stellen om zelf hun voortgang te monitoren. De begeleiding is gelaagd. De docenten zijn het eerste aanspreekpunt. Daarnaast is er een mentor die de studenten ondersteunt bij studiegerelateerde vragen die niet gelinkt zijn aan één module. Voor meer specifieke vragen kunnen de studenten terecht bij verschillende ondersteunende instellingbrede diensten. Wat de uitstroombegeleiding betreft wordt er in sollicitatietraining voorzien, is er recentelijk een alumniwerking opgezet en worden verdere studiekeuzen toegelicht. De commissie stelt vast dat de **begeleidingsmodaliteiten** adequaat zijn, de doorstroming goed en het curriculum beheersbaar voor de studenten. Opvallend is dat de docenten heel aanspreekbaar zijn en dat ze de noden en wensen van de studenten goed capteren. Dit alles vergt een grote inspanning van het docentenkorps en in het bijzonder van de opleidingscoördinator. Hoewel de studenten zich goed ondersteund voelen en er op maat gewerkt wordt meent de commissie dat ze nog beter wegwijs gemaakt kunnen worden in het instellingbrede begeleidingsaanbod. Tegelijkertijd moet het voor de studenten duidelijker worden welke docent voor welke module het aanspreekpunt is. Nu lijken ze soms wat verloren te lopen en per toeval bij de ene of de ander docent aan te kloppen. Dit stroomlijnen kan ook de druk op de docenten doen afnemen. Tot slot waardeert de commissie dat de studenten op verschillende momenten kunnen instappen. De opleiding moet dan wel kunnen garanderen dat alle studenten een coherent programma kunnen volgen met een adequate volgordelijkheid.

De opleiding onderhoudt **vele contacten met het werkveld en vakgebied**. Zo is er twee keer per jaar een werkveldoverleg om de vinger aan de pols te houden in het evoluerende gezondheidslandschap. Het werkveld is

betrokken bij de afstudeerprojecten. Een onderzoekcoördinator staat in voor het aantrekken van onderzoeksprojecten. Een eerste lijn van onderzoeksprojecten focust op duurzame gedragsveranderingen die bijdragen tot een gezondere levensstijl, een tweede lijn op de randvoorwaarden om een gezondheidsbeleid te voeren in organisaties. Deze onderzoekslijnen zijn verankerd in het programma, maar er liggen hier – zoals ook de docenten zelf vertelden – nog opportuniteiten.

Het opleidingsteam is opgebouwd uit een **kernteam** van acht personen die samen 5,9 VTE onderwijsopdrachten hebben. Daarnaast nemen 2 collega's, die deel uitmaken van het kernteam van een andere opleiding, een kleinere onderwijsopdracht op. Het opleidingsteam wordt aangevuld met diverse gastsprekers die specifieke expertises delen. Het opleidingsteam is relatief jong en kent een multidisciplinaire samenstelling. De **opleidingscoördinator** stuurt het kernteam aan. Het kernteam komt wekelijks samen. Binnen het team zijn er ook coördinatoren aangeduid voor het mentoraat, de begeleiding, kwaliteitszorg, internationalisering, onderzoek, het Gezondheidsbevorderend project en de stages. *Know-how* wordt gedeeld, dit inzake coaching, *peer assisted learning* en reflectiemethodieken bijvoorbeeld. De commissie meent dat de opleiding kan rekenen op een sterk team. Tijdens de gesprekken met studenten vernam de commissie veel positiefs over de docenten. Toch dient de opleiding de onderwijskundige/didactische kwaliteit van de verschillende teamleden systematischer te monitoren en waar nodig bij te sturen of te remediëren. De commissie raadt aan om hiervoor onderwijsprofessionaliseringstrajecten op te zetten. Het team is voldoende groot, zo constateerde de commissie, maar de koppeling tussen modules en docenten moet herbekeken worden, dit in functie van de aanwezige expertises en motivaties. Bijkomend wil de commissie de instelling vragen middelen vrij te maken opdat de opleiding zich verder kan versterken, dit bijvoorbeeld inzake dienstverlening, expertiseopbouw in organisatiecoaching en gezondheidspromotieprojecten.

Als conclusie stelt de commissie dat het opleidingsmanagement veel energie heeft gestoken in de opstart van de opleiding en de recente programmawijzigingen. Dit heeft geleid tot een **coherent programma** met actuele leerinhouden en passende leervormen die aansluiten bij het beoogd eindniveau. De grote betrokkenheid van de docenten ondersteunt dit. De opleiding heeft een grote **maatschappelijke meerwaarde** en alle stakeholders onderschrijven het belang van deze opleiding. De commissie besluit dat het voor deze jonge opleiding tijd is om na enkele jaren van zoeken te gaan consolideren en op een aantal andere punten nog een

bijkomende inspanning te doen. De commissie heeft er vertrouwen in dat het huidige kernteam hierin zal slagen. De commissie beoordeelt bijgevolg standaard 2, de **leeromgeving**, als **voldoende**.

Standaard 3 - Gerealiseerd eindniveau

De commissie beoordeelt het gerealiseerd eindniveau van de Bachelor in de toegepaste gezondheidswetenschappen als voldoende.

De opleiding volgt het Howest-brede evaluatiebeleid en heeft aanvullend opleidingsspecifieke richtlijnen omtrent de toetsing en beoordeling uitgewerkt. Het **evaluatiebeleid** stippelt uit dat het toetsen en beoordelen een gedeelde verantwoordelijkheid is van de instelling, de opleiding en de docenten. Het evaluatiebeleid volgt de PDCA-cyclus en is voor alle betrokkenen een leermoment. Het evalueren, zo stelde de commissie vast, is een teamgebeuren. Dit laat, aldus de commissie, de docenten toe de evaluaties verder te optimaliseren en indien nodig de leeromgeving gericht aan te passen.

De opleiding stelde bij de opstart een **Competentie Assessment Programma (CAP)** op dat per opleidingsspecifiek leerresultaat (en de onderliggende leerdoelen) onder meer de evaluatievorm en -criteria beschrijft. Uit een analyse van dit CAP blijkt bijvoorbeeld dat elk opleidingsspecifiek leerresultaat op een gevarieerde wijze geëvalueerd wordt en dat er meerdere beoordelaars betrokken worden. De opleiding kent een goede mix van formatieve en summatieve evaluaties, en zowel proces als product worden geëvalueerd, zo stelt de commissie vast. Een sterk punt is dat de studenten via *peer assessment* actief betrokken worden bij de evaluaties. Aspecten van integratie worden in de afsluitende modules geëvalueerd. De studenten zijn tijdig op de hoogte van het examenrooster en weten wat er van hen verwacht wordt gedurende de evaluaties.

De evaluatie van alle opleidingsspecifieke leerresultaten gebeurt in de afsluitende modules: (internationale) Stage, Health Coach Expert en **Gezondheidsbevorderend project**. In het Gezondheidsbevorderend project dienen de studenten aan te tonen dat ze een ontwerp- en praktijkgericht onderzoek met een beroepsproduct als eindresultaat te kunnen initiëren, plannen, uitvoeren en evalueren. Het onderwerp is afkomstig van of afgetoetst met het werkveld. Nagenoeg alle rollen komen expliciet aan bod, zoals professional, projectwerker, reflector en coach, en worden geïntegreerd. Zowel interne en externe beoordelaars zijn betrokken bij de

evaluatie van het Gezondheidsbevorderend project en ze oordelen zowel over het proces, het rapport, de presentatie als de poster. De commissie heeft voorafgaand en tijdens het visitatiebezoek een 10-tal rapporten van de afstudeerprojecten (Gezondheidsbevorderend project) ingekeken. De commissie stelt vast dat de **kwaliteit van de rapporten erg verschillend** is. Het wetenschappelijke karakter van een aantal van deze rapporten kan nog versterkt worden. Hoewel de studenten in principe goed voorbereid zouden moeten zijn (via de modules Project Basics, Kwantitatief en Kwalitatief onderzoek) blijken sommige studenten het moeilijk te hebben om het verwachte niveau te behalen. De opleiding moet grondig onderzoeken hoe dit verholpen kan worden. Wat de **stages** betreft stelde de commissie vast dat de studenten nood hebben aan meer feedback en opvolging, dit om de eigen voortgang beter te kunnen bewaken. Ook het werkveld dient nauwkeuriger gebriefd te worden inzake de verwachtingen die de opleiding heeft aangaande de stages.

De commissie stelde gedurende het bezoek vast dat de **afgestudeerden** een grote maturiteit hebben. Ze zijn echter maar matig positief over het afgelegde traject, mede door de vele curriculumwijzigingen. Als pioniers hebben ze niet het gevoel een coherent programma gevolgd te hebben. Ze willen ook **meer inzichten verwerven** aangaande voeding en bewegen. Ze zijn tevreden over de opzet van het Gezondheidsbevorderend project, de mogelijkheid om een buitenlandse leerervaring te doen en maakten duidelijk dat de opleiding inzet op integratie. Daarnaast signaleerden ze dat ze **moeilijkheden ervaren om hun weg te vinden op de arbeidsmarkt**. Sommigen opteerden daarom om een vervolgopleiding aan te vatten. De opleiding dient te onderzoeken waarom een significant aantal studenten ervoor kiest om verder te studeren. Indien zou blijken dat ze inhoudelijke lacunes ervaren dient de opleiding dit te remediëren. De commissie denkt dat de afgestudeerden breed inzetbaar zijn en maatschappelijk relevante competenties bezitten, die echter nog te weinig gekend zijn. Ook de **werkveldvertegenwoordigers** zijn tevreden over de inzichten, vaardigheden en attitudes van de studenten die bij hen stage lopen. De commissie adviseert de opleiding om de alumniwerking verder uit te bouwen en haar netwerk nog meer in te zetten om de signatuur van opleiding bekender te maken en het profiel van de afgestudeerden meer uit te dragen.

De commissie concludeert dat de evaluaties valide, betrouwbaar en transparant zijn. Het evaluatiebeleid, dat een teamgebeuren is, garandeert dat er snel kan geremedieerd worden. De inzetbaarheid van de afgestudeer-

den op de arbeidsmarkt is nog een vraagteken/werkpunt, maar ze hebben veel potentieel, aldus de commissie. Hoewel de kwaliteit van de afstudeerprojecten variabel is geven zowel de afgestudeerden als de werkgeververtegenwoordigers aan dat het beoogd eindniveau te realiseren is. De commissie beoordeelt bijgevolg standaard 3, het **gerealiseerd eindniveau**, als **voldoende**.

Integraal eindoordeel van de commissie

Generieke kwaliteitswaarborg 1 – Beoogd eindniveau	V
Generieke kwaliteitswaarborg 2 – Onderwijsleeromgeving	V
Generieke kwaliteitswaarborg 3 – Gerealiseerd eindniveau	V

Vermits standaard 1 als voldoende wordt beoordeeld, standaard 2 als voldoende en standaard 3 als voldoende, is het eindoordeel van de opleiding Bachelor in de toegepaste gezondheidswetenschappen, conform de beslisregels, voldoende.

Samenvatting van de aanbevelingen in het kader van het verbeterperspectief

Standaard 1 – Beoogd eindniveau

- Formuleer realistischere opleidingsspecifieke leerresultaten en betrek hierbij alle stakeholders.
- Zet het profiel van een Bachelor TGW beter in de markt.

Standaard 2 – Onderwijsleeromgeving

- Zorg voor de stabiliteit van het programma.
- Vul inhoudelijke lacunes in, bijvoorbeeld rond voeding en bewegen.
- Informeer de studenten omtrent de verschillende keuzemogelijkheden.
- Ga na of de balans tussen individueel werk en groepswerk als evenwichtig ervaren wordt.
- Versterk het internationale netwerk met het oog op een ruimer aanbod van buitenlandse leerervaringen.
- Ga na hoe de troeven van de Sportinnovatiecampus nog meer voor de studenten TGW ingezet kunnen worden.
- Tracht met andere opleidingen synergieën op te zetten.
- Maak de studenten nog beter wegwijs in het instellingsbrede begeleidingsaanbod.
- Maak duidelijk welke docent voor welke module het aanspreekpunt is.
- Zorg ervoor dat alle instromende studenten (onafgezien van instapmoment) een coherent programma kunnen doorlopen.
- Monitor systematisch de onderwijskundige/didactische kwaliteit van de verschillende teamleden en zet indien nodig professionaliseringstrajecten op.
- Herbekijk de personeelsinzet, dit expliciet in functie van de aanwezige expertises en motivaties.

Standaard 3 – Gerealiseerd eindniveau

- Ga na welke acties nodig zijn opdat alle afstudeerprojecten (Gezondheidsbevorderend project) een degelijk niveau halen.
- Begeleid de studenten beter in het kader van de afsluitende modules.
- Informeer het werkveld beter inzake de verwachtingen die de opleiding heeft aangaande de stages.
- Onderzoek waarom een significant aantal studenten ervoor kiest om verder te studeren.
- Bouw de alumniwerking verder uit en zet het bestaande netwerk nog meer in om de signatuur van opleiding bekender te maken en het profiel van de afgestudeerden uit te dragen.

BIJLAGEN

BIJLAGE I

Personalia van de leden van de visitatiecommissie

Dirk Devroey (1963) studeerde geneeskunde aan de Vrije Universiteit Brussel (VUB). Hij is voorzitter van de opleidingsraad Huisartsgeneeskunde aan de VUB en voorzitter van het directiecomité van het Interuniversitair Centrum Huisartsgeneeskunde (ICHO) welke de Master na Master huisartsgeneeskunde coördineert voor de vier Vlaamse universiteiten. Hij is lid van de Hoge Raad voor geneesheer specialisten en huisartsen en lid van de federale planningscommissie medisch aanbod.

Rob de Bie (1963) studeerde fysiotherapie, bewegingswetenschappen en epidemiologie en promoveerde in de geneeskunde (1998). Sinds 2003 is hij hoogleraar Physiotherapy Research aan de Universiteit Maastricht en was van 2009-2017 onderwijsdirecteur van de faculteit Gezondheidswetenschappen te Maastricht. Momenteel coördineert hij de universitaire Master fysiotherapie aldaar.

Sofie Van Hecke (1983) studeerde maatschappelijk werk, optie personeelsbeleid. Ze volgde diverse bijscholingen op vlak van HR, gezondheidszorg en sport en is sinds 2015 werkzaam als stafmedewerker Trefpunt Zorg waar ze het netwerk van zorgorganisaties, bedrijven, kennisinstellingen, lokale besturen en middenveld met elkaar in verbinding brengt om krachten te bundelen rond thema's als economie, tewerkstelling, innovatie en onderwijs in de zorgsector. In voorgaande jobs als HR-specialist voor zorgorganisaties en stafmedewerker bij Lokaal Gezondheidsoverleg (Logo) Midden-West-Vlaanderen specialiseerde ze zich in de verschillende facetten van preventieve gezondheidszorg.

Xander Geerts (1995) studeerde sport en bewegen en lichamelijke opvoeding aan Thomas More. Hij is actief als basketbalcoach en is oprichter en voorzitter van Multimove beweegschool Pelt.

BIJLAGE II

Bezoekschema

Dinsdag 6 november 2018

10:00–12:30	intern beraad
12:30–13:30	gesprek opleidingsvertegenwoordigers
13:30–13:45	intern beraad
13:45–14:45	gesprek studenten
14:45–15:00	intern beraad
15:00–16:00	gesprek docenten
16:00–16:15	intern beraad
16:15–17:00	gesprek ondersteuners
17:00–17:45	intern beraad
17:45–18:45	gesprek alumni en werkveldvertegenwoordigers

Woensdag 7 november 2018

9:00–10:00	bezoek faciliteiten
10:00–11:00	spreekuur
11:00–11:30	gesprek opleidingsvertegenwoordigers
11:30–14:00	intern beraad
14:00–14:15	rapportering